

PRANCŪZIJOS PREZIDENTAS CHARLES DE GAULLE PASITRAUKĖ

Prieš vykdant Prancūzijos visuotinę referendumą dėl prezidento De Gaulle pasiūlytų vidaus gyvenimo reformų, jis buvo pagrasinęs pasitraukti iš pareigų, jeigu jo pasiūlymai visuotinu balsavimu bus atmesti.

Iš Prancūzijos prezidento rūmų išėjo toks trumpas pranešimas: "Aš nutraukiu savo veiklą kaip Respublikos prezidentas. Šis nuosprendis įsigalioja šandien 12 valandą".

Tai įvyko balandžio 28 dieną. Už De Gaulle reformas pasisakė maždaug 47 nuosimčiai, o prieš buvo dauguma — 53 nuosimčiai.

Tai sensacingas įvykis po...

litiniame Europos gyvenime. De Gaulle — 78 metų politikas ir karo vadas savo sprendimu ne tik jo gimtąją Prancūziją, bet ir Europą dramatišku būdu palietė. Jo žygis neabejotinai turės didelę įtaką tolimesnei politikos raidai. Nes De Gaulle įtaka į valstybių santykius, į daugelį politinių įvykių buvo išimtinai didelė ir svarbi. Jo bandymas sugrąžinti senąją garbę Prancūzijai, jeigu ir nepavyko taip pilnai, kaip generolas pagelavo, tai vistiek, nors laikinai, Prancūzijai buvo padėta į tokias svarbias pozicijas, kokių ji buvo netekusi po pirmojo pasaulinio karo.

KAS DEDASI PAKLUPDYTOJE ČEKOSLOVAKIJOJE

★ Gustavas Husakas, pašalintojo A. Dubčeko įpėdinis, savo veiklą pradėjo grąšininiais. Pirmoje kalboje jis įspėjo, jog neleis peržengti tuos patvarikymus, kurie bus jo valdžios išiešti. O viskas, žinoma, bus daroma, ko pageidauja Maskva. Visus sau nepaklusnius Husakas vadina kontrevoliucionieriais. Jis pastebėjo, kad šį žodį vartoja drąsiai. Nors iki šio laiko tik Maskva savo įsivertinimą į Čekoslovakiją teisingai neva prasidėjusia kontrevoliucija šioje šalyje.

ra pilna ir naujas vadas Husakas uždraudė bet kokias antisovietines demonstracijas.

KO GALIMA TIKĖTIS ČEKOSLOVAKIJOJE

★ Yra žinoma, kad penki su puse milijonų profesinių sąjungų narių vieningai priešinos Maskvos diktatui. Šimtas tūkstančių studentų iki šio laiko buvo griežčiausi stalinizmo priešininkai. Kokia bus jų laikysena? Ar šios masės žmonių, politinių požiūriu buvusių aštrių Maskvos priešininkų, dabar nusileis, ar vėl pradės demonstracijas? Kadangi Čekoslovakijoje šiuo metu yra 85,000 rusų kariuomenės, tai nauji kivičiai gali bet kada prasidėti.

VAKARŲ EUROPOS KOMUNISTŲ ORGANIZACIJOS PRIEŠINGOS MASKVOS PRIEVARTOS POLITIKAI

★ Gautomis žiniomis, Italijos komunistų partija padarė griežtą pareiškimą, kuriame reikalaujama "pilnai grąžinti Čekoslovakijai savarankumą ir liautis prievartauti Čekoslovakijos tautas". O Italijos komunistų partija turi pusant milijono narių ir jos balsas Vakarų Europoje turi savo svorį. Lygiai Suomijos komunistų partija paskelbė, jog remia Čekoslovakijos reformas ir reikią viltį, kad Maskva sušilaikys nuo tolimesnių agresijos žygių.

APRASYTAS VILNIAUS GETO

New Yorke neseniai išleista nauja knyga apie Vilniaus getą. Autorius, Isaac Kowalski, gimęs ir augęs Vilniuje, spausuotvininkas, 1941-44 metų vokiečių okupacijos metu buvo apgyvendintas žydų gete, o prieš geto likvidavimą pabėgęs į miškus ir įsijungęs į sovietinius partizanus.

ALEXO LAURAIČIO EKSKURSIJOS Į EUROPA DALYMIAMS SVARBU:

Visi kas nori keliauti su Alex Lauraičio ekskursija į Europą, privalo iki May - Gegužės 15 d. padaryti galutiną užsakymą ir įteikti rankpinigius.

Ekskursijos dalyviai gaus kelionėje valgi, viešbučius ir visą transportaciją. Ekskursijos dalyviai turės malonumo keliauti patraukliu draugijoje — farma".

VIENERI METAI BE STASIO BAKANO

RASO P. P. DARGIS, SLA PREZIDENTAS

Senesniejiems mūsų lietuviškos spaudos skaitytojams yra gerai žinomas Stasio Bakano vardas, nes jis daugiau 50 metų plačiai rašydavo korespondencijas iš Pittsburgho ir šiaip straipsnius, ypač darbo unių ir visuomeninio pobūdžio klausimais. Ne visada jis po straipsniais pasirašydavo savo pavardę, tačiau mes jį atpažindavome, kai jis pasirašydavo "Reporteris", "Korespondentas", "Vėlionis" ar kaip kitaip.

Stasys Bakanas buvo gimęs 1890 metais birželio 3 dieną mažajame Jono ir Elzbiotos Bakanų šeimoje. Gimimo vieta — Adomaitiškių kaimas, susidedantis iš 7 šeimų, Vėliuonos valsčiuje. Nors iki Vėliuonos nuotolis buvo tik 11 varstų, bet dėl blogų kelių ir didžiulių miškų būdavo nelengva susisiekti su pačiu Vėliuonos miesteliu. Anot Stasio, toje apylinkėje tik Vėliuonoje ir buvo vienintelė mokykla, kurios dėl vargingo gyvenimo namuose jis negalėjęs lankyti, o tenkinosi savo namų "vargio mokykla". Tik atgavus lietuvišką spaudą ir viešai pasirodžius Lietuvių laikraščiams ir knygoms, Bakanas iš jų daugiausiai išmoko skaityti ir rašyti. Jau būdamas 17 metų jaunuolis, jis pradėjo rašyti žinutes į "Rygos Naujienas" ir į "Lietuvos Ūkininką".

Kaip jau minėjau, Bakano nebuvo lengvas gyvenimas. Šei ma didelė, o žemės vos 3 hektarai. Todėl vos sulaukęs 12 metų amžiaus, turėjo eiti uždarbiauti. Pirmiausiai — Raudonės dvaro mišką sodinti, vėliau matininkams šmaikstukus nešioti, na, o uždarbis buvo 10 — 20 kapeikų per dieną. Kiek paūgėjęs jis jau dirbo dvare su meistrų triobas statant. Čia uždarbis jau siekdamo pusę rublio į dieną. Gi žiemomis metu Stasys eidavo mišką kirsti, o vasaros laiką "triopus" — sielius Nemunu plukdydavo į Prūsias.

Pakirėjo Stasiui "iki gyvo kaulo" toks vargingas gyvenimas. Sulaukęs 21 metų amžiaus, jis 1911 metais apieidžia tėviškę ir atvyksta į Ameriką, į Pittsburgho apylinkėje esantį mažą miestelį Bridgeville, Pa., kur gyvena jo tėvo broliš, dėdė Antanas Bakanas. Šio į apylinkę garsai didžiosiomis anglių kasyklomis. Todėl nuostabu, kad ir Stasys Bakanas savo karjerą Amerikoje pradėjo kaip angliakasy. Čia jau buvo gana daug lietuvių, dirbančių anglių kasyklose.

Angliakasių tarpe siautė gir tuoklystė su visomis savo negaiziomis pasekmėmis: barniais, muštinėmis, bilinėjimais ir kitais, lietuviui nepriekandriais ir garbės nedarandriais elgesiais. Iš čia gyvenančių lietuvių maža kas skaitė laikraščius, o lietuviškų organizacijų visai nebuvo. Tai čia, tame užmirštame kampelyje, Bridgeville, Pa., ir prasideda Stasio Bakano visuomeninė ir organizacinė veikla.

Šiek tiek apsipažinęs su aplinka, Stasys Bakanas pradeda rašinėti žinutes į laikraščius: į "Lietuvą", į "Naujienas", "Tėvynę" ir "Keleivį". Dirbdamas kasyklose Stasys svajojo susirasti geresnį darbą, o taip pat ir apie mokslą kolyje nors mokykloje. Po didelio vargo ir pastangų jam pasisekė 1918 metais gauti darbą geležinkelio "fajermonu" — požiūriu.

Stasys Bakanas

Nors darbas geležinkelioje buvo geras, bet bėda buvo ta, kad nepastovus. Darbams sumažėjus, visada atleidžiami jaunesni darbininkai. Tais atleidimo laikotarpiais tekdavo pabūti be jokio darbo. Tačiau 1925 metais Stasys gauna gerą ir pastovų darbą didžiulėje Pennsylvanijos valstijos ligitoninėje "Power Plant", Mayview, Pa., vietovėje, netoli Bridgeville miestelio. Jis čia "Stationary Engineer".

Visi tie darbai, iš kurių S. Bakanas pelnė kasdieninę duoną, buvo unijiniai. Taigi Stasys nuo pat atvykimo priklausė unijoms. Pirmiausia angliakasių unijai, perėjęs dirbti į geležinkelį, įstojo į geležinkeliečių uniją, na, o paskutiniame darbe priklausė vadinamai "International Union of Operating Engineers", kuri yra dalis Amerikos Darbo Federacijos.

Turiu čia pastebėti, jog, kai buvo organizuojami plieno darbininkai ir kūrėsi C.I.O., tai Bakanas į tą darbą buvo giliai įsijungęs. Dažnai jis Tėvynėje, Keleivyje ir Naujienose aprašydavo plieno darbininkų susirinkimus, jų veiklą, visada ragindamas darbininkus stoti į uniją.

Reikia pasakyti, kad Bakano visuomeninė darbuotė tiek draugijose, tiek unijose ar spaudoje buvo galima atlikti tik laisvalaikiais. Daugiausia jis dirbdavo vakarais bei naktimis. Taigi, norint dalyvauti parengimuose, veikloje, dažnai reikėdavo apleisti darbą ir negauti atlyginimo, bet Stasys to nepaisė. Jis ėjo ir dirbo visur, kur tik reikėjo prisidėti prie lietuviškų darbų.

Nors trumpai noriu priminti Stasio Bakano visuomeninę ir organizacinę veiklą lietuvių tarpe.

Stasio Bakano pastangomis įsikūrė Bridgeville miestelyje Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 90 kuopa, kuriai jis visą (Nukelta į 2-rą pusl.)

• Dr. J. K. Valiūnas neseniai turėjo progos plačiai išsikalbėti su Prancūzijos konsulu New Yorke, kuris keletą metų yra ėjęs pareigas Stockholmė ir yra gerai susipažinęs su Baltijos valstybių byla.

Konsulas minėjo Vliko pirmininkui, kad Prancūzijos užsienių reikalų ministerijoje buvęs labai įvertintas Vliko 1968 m. spalio 30 dienos laiškas, kuriame Prancūzijos, kaip ir daugelio kitų kraštų, vyriausybės 1968 metų įvykiai Čekoslovakijoje buvo nušviesti, kaip Lietuvos okupacijos (1940 metais) tęsinys, ir buvo išdėstyti samprotavimai apie Sovietų Sąjungos regimai projektuojamą tolesnę ekspansiją, liudijamą nesiliaujančių propagandinių Sovietų Sąjungos puolimų ir karinių įsitvirtinimų eilėje Europos kraštų, Viduržemio jūroje ir arabų kraštuose. E.

★ New Yorke valstijoje norima panaikinti nuosavybių mokesčių lengvatas korporacijoms, kurios sukurtos ne pelno reikalamis, o taip pat kapi-nėms, ligitonėms, veteranų organizacijoms, kartu ir broliškosioms draugijoms. Religinės, švietimo ir labdarybės organizacijos nebūsiandos paliestos.

★ Maskvoje aukso išdirbiniai, o taip pat brangieji akmenys papuošalams pabranginti 80%. Apie šį pabranginimą iš anksto nebuvo skelbta. Dabar Maskvos juvelyrinėse kraituvėse atsirado daugiau brangenybės ir publika jas perka, nors ir padidintomis kainomis.

★ Mirtis, apsinuodijus alkoholiu Prancūzijoje, kaip rodo tarptautinė statistika, per metus ištiko 5,816 žmones. JAV nuo to paties mirė per metus 25,655 žmonės, Vakarų Vokietijoje — 628 žm., Japonijoje — 608, Italijoje — 285 ir Didžiojoje Britanijoje — 82.

★ Amerikos radarai, kaip pastebėjo prezidentas Nixonas vienoje savo kalboje, gali skai tyti viską, ką parodo svetimų valstybių radarai, nors jie būtų už daugelio dešimčių mylių. Pavyzdžiui, Šiaurės Korėjos Amerikos tyrinėjimo lėktuvo pašovimo metu mūsų radarai patyrė, jog Šiaurės Korėjos radarai puikiai žinojo, jog Amerikos lėktuvus buvo toli nuo Korėjos teritorialinių vandenų. "Prie progos... pastebėjo prezidentas, — mes gerai žinojome, ką tuomet rodė ir sovietų radarai.

• Amerikos Lietuvių Taryba prieš Lietuvų Kongresą Detroito rengia sritines konferencijas. Tokios konferencijos nu matoma suorganizuoti New Yorke, Bostone, Pittsburghė ir Los Angeles.

SUSIVIENIJIMAS SIEKIA PLATAUS KULTŪRINIO DARBO

MŪSŲ SUSIVIENIJIMO VEIKĖJAI VISAI LAIKAIS RŪPINASI KULTŪRINE VEIKLA. LABAI ANKSTI BUVO SUPRASTAS REIKALAS TURĖTI SAVO LAIKRAŠTĮ, SAVO ORGANĄ. KOKIU KELIU BUVO STEIGIAMA "TĖVYNĖ"? NARIŲ BALSAVIMAI DEL LAIKRAŠČIO ĮSTEIGIMO. REDAKTORIAUS PAREIGOS BUVO LAIKOMOS YPATINGAI ATSAKINGOMIS. KAIP BUVO NUSAKOMI SAVO LAIKRAŠČIO TIKSLAI IR UZDAVINIAI?

Mūsų Susivienijimo veikimo pradžioje jau buvo suprastas reikalas turėti savo laikraštį. Bet ne iš karto buvo pasiryžta savo laikraštį įsteigti. Kurį laiką kiti, jau gyvavusieji anksčiau lietuvių laikraščiai patarnaudavo Susivienijimui ir buvo jo organais. Ilgainiui buvo nusistatyta įsigyti nuosavą laikraštį, kuriame Susivienijimas galėtų jaustis pilnu šeiminku. Mūsų veikėjai anais laikais visus panašius reikalus sprendė referendumais, visuotiniu narių atsklausimu. Tad ir savo laikraštį įkuriant buvo atsklausta narių ir pavesta jiems nuspręsti.

PASIRODO LAIKRASTIS TĖVYNĖ

SLA Istorijos 274 puslapyje randame tokią pastabą: "Po naujų metų išėjo ir savas SLA organas "Tėvynė". Pirmas numeris pasirodė sausio 28 d., 1908 metais. Pirmame numeryje redakcija parašė straipsnį, kuriame, pagal tuometinės valdybos ir Literatūros komisijos nusistatymą, aiškino, kad laikrastyje bus dedami pirmoje eilėje organizacijos reikalus liečiantieji straipsniai, bet taip pat būtinai bus rašoma, kas dedasi politikoje, čia Amerikoje, o taip pat ir Lietuvoje. Bus aprašomos Amerikos lietuvių veikimas, nušviečiamos darbo sąlygos, o taip pat ir lietuvių tautos darbai kultūros srityje. Laikraščio kaina buvo paskelbta nariams 50 centų, gi visiems kitiems \$1.25 metams".

Tad matome, jog mūsų Susivienijimo veikėjai puikiai suprato ir įvertino laikraščio naudingumą organizacijai. Taip pat pažymėtina, jog jau tada buvo pageidauta ir suprasta, kad savas organas, nušviečiamas Susivienijimo reikalus, turi būti platesnė prasme laikraštinio pobūdžio, vadinasi — jis privalo rašyti apie tai, kas rūpi lietuviui, siekiančiam turėti tiksliai žinias iš pasaulio, o labiausia tas jam artimas naujienas, kurios parodo savo tautos darbus ir tėvynainių siekimus.

PRASIDĖJO RIMTESNIS ORGANIZACIJOS DARBAS

Tas pats šaltinis nurodo, kad pradėjus pastoviai "Tėvynę" eiti, prasidėjo rimtesnis savo reikalų svarstymas, kartu atsirado žymesnis pagyvėjimas organizacinėje veikloje. Su savo laikraščiu Susivienijimas nuo to laiko surišo visą savo veikimą. Visada mūsų veikėjams rūpėjo išlaikyti nešališką, pilnai atitinkamą organizacijos pobūdžiui, laikraščio kryptį. Štai kodėl buvo dažnos varžybos dėl "Tėvynės" redagavimo ir taip pat kildavo klausimas, kam patikėti šį svarbų darbą.

Peržvelgdamai pračius laikus, matome, jog visada būdavo surandamas sveikas organizacijos klausimų išsprendimas. Pradėjęs leisti "Tėvynę" SLA nebuvo dar turtingas, nebuvo gausus nariais, bet savo laikraščio naudingumą puikiai numanė ir ryžosi jo išleidimui skirti reikalingas sumas.

★ U Thant, Jungtinių Tautų generalinis sekretorius gavo įspėjimą vengti šios organizacijos išlaidų padidėjimo. Jungtinės Amerikos Valstybės, Anglija, Prancūzija ir Sovietų Sąjunga įteikė jam raštą, kuriame reikalauja mažinti išlaidas. Dar reikia priminti, kad JAV padengia vieną trečdalį visų šios organizacijos išlaidų, o visos keturios didžiosios valstybės sudeda 65% viso J. T. biudžeto.

★ Žmogui su svetima širdimi labai nesiseka. Pietų Afrikoje garsus chirurgas Barnardas padarė Petriui Smith operaciją ir jo netiksliai širdį pakeitė svetima. Smith skundėsi laikraštiniams, kad jis nelaimingas. Jis negali jokiu būdu gauti darbo, nes visi bijosi, kad jis kiekvieną minutę gali numirti. Jis po operacijos 1968 metais jau spėjo įsigyti daug skolų. Pasibaigė tuo, kad negalinti net už butą nuomos sumokėti — jį iškrausto. O savo skolas už operaciją, sumoje \$650.00, jis iki šiam laikui negalėjęs sumokėti.

SLA ORGANIZATORIAI NIEKADA DARBO NENUTRAUKIA

SLA Vajus Lietuvybei išlaikyti baigtas šių metų March-Kovo 1 dieną. Bet naujų narių įrašymo paskelbtos taisyklės veikia tos pačios ir organizatoriai gali naujus narius įrašyti. O jų įrašyti nauji nariai bus įskaityti į būsimą SLA Vajų, kurį netrukus paskelbs SLA Vajaus Komisija.

Gerbiamieji SLA Veikėjai, laukiame Jūsų palankumo. Siųskite naujų narių aplikacijas toliau pat tvarka, kaip buvo iki šio laiko!

Tėvynė

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

• S. Lozoraitis, Lietuvos Diplomatinijos Šešas, Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos 20 metų sukakties proga buvo pasiuntęs Jungtinių Tautų generalinį sekretorių raštą, kuriuo atkreipė U Thant'o dėmesį į tai, kad Sovietų Sąjunga pastoviai ir sunkiai pažeidžia žmogaus teises okupuotoje Lietuvoje, kaip ir kitose sovietų užvaldytose valstybėse. Raštas buvo užbaigtas reiškiant viltį, kad Jungtinės Tautos rūpinis Visuotinės Deklaracijos vykdymu tuose kraštuose, kuriuose Sovietų Sąjunga laužo tos Deklaracijos nuostatus, ir kad rems lietuvių tautos pasiryžimą atstatyti Lietuvos nepriklausomybę.

Dabar S. Lozoraitis gavo iš Jungtinių Tautų atsakymą, kad jo raštas bus generalinio sekretoriaus praneštas Žmogaus Teisių Komisijos nariams einant Jungtinių Tautų Ekonominės ir Socialinės Tarybos nustatyta tvarka.

KIPRO IR MIKO PETRAUSKŲ MUZIEJUS

Kaune, Kipro Petrausko gatvėje Nr. 31, steigiamas memorialinis abiejų brolių — Kipro ir Miko Petrauskų muziejus. Šiame muziejuje bus sutelkti daiktai, vaizduojantys Kipro Petrausko operos veiklą, o taip pat ir Miko Petrausko darbus Lietuvoje ir čia Amerikoje. Miko Petrausko palaikai iš Dusetų kaimo kapinių, kur jis buvo palaidotas, bus perkelti į Vilnių, į Rasų kapines. Ant abiejų brolių kapo bus pastatytas bendras paminklas.

★ Karolis Vairas - Račkauškas, kuris anuomet redagavo Tėvynę, o dabar gyvena Kaune, spaudos pranešimu, tvarko savo atsiminimų knygą. Tarp kitko pažymėtina, kad Karolis Vairas turi didoką asmeninę biblioteką. Dabar 600 pačių vertingiausių knygų jis padovanojęs Literatūros Muziejui. Jis irgi padovanojęs savo susirašinėjimus su Kleofu Jurgešoniu, Jonu Šliupu, kan. J. Tumu - Vaižgantu ir kitais vyresnės kartos veikėjais.

SLA NARIAMS

kelionė į Europą

Kelionę organizuoja SLA generalinis organizatorius Alex Lauraitis.

KELIONĖ Į EUROPA prasideda July - Liepos 14 d. ir grįžtama į Ameriką August - Rugpjūčio 4 dieną.

Numatoma aplankyti šiuos gražius ir naujingus pažinti miestus Briuselis, Coblenca, Heidelbergas, Wiesbaden, Miunchenas, Salzburgas, Viena, Bled — Jugoslavijoje, Venecija, Florencija, Roma, Lucerna, Bad Kreuzbach ir Kiolas-Cologne.

Šios ekskursijos reikia prašoma kreiptis tokiu adresu: Alex Lauraitis, 4645 S. Ashland Av., Chicago, Ill., 60609. Telefonas — LA 3-8775

Tie SLA nariai, kurie gyvena ne Chicagoje, gali laisvai užklausti Alex Lauraitį apie šios kelionės sąlygas ir jis visiems greitai atsakys, pranešdamas visas reikalingas žinias, sutelkdamas geriausius patarimus.

ANTANO SKĖMOS PAGERBIMAS DETROITE

Zuvusio rašytojo Antano Skėmos pagerbimas įvyksta gegužės 10 d. Lietuvių Namuose. Apie rašytoją kalbės J. Kiznis iš New Yorko. Bus pavaizduotos ištraukos iš "Sventoji inga", "Živilės" ir "Celestos".

ALEKSANDRAS GUDAITIS-GUZEVIČIUS MIRĖ

...Balandžio 18 d. "po ilgos sunkios ligos" Vilniuje mirė Aleksandras Gudaitis - Guzevičius, pastarajam laikotarpyje garsintas kaip "Lietuvos TSR liaudies rašytojas", bet Lietuvos okupacijos pradžioje jis pasižymėjo kaip pirmas vyriausias čekistas — enkavedistas 1940-41 ir 1944-45 metais.

• Inž. Kęstutis Kalėda Colombijoje, Bagota mieste, labai sėkmingas savo profesijoje. Jis yra Crane bendrovės vieno fabrikų direktorius ir tarnybos reikalais lankėsi Chicagoje. Jis yra vedęs K. Venckutę ir augina tris vaikus, kurie šiuo metu baigia arba greit baigs aukštąjį mokslą. Inž. Kalėda studijavo Lietuvos universitete.

• Inž. Antano Novickio 75 metų sukakties proga Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga gegužės 16 d. 7 val. 30 min. Steak Pub. restorane ruošia pabūvį. Jubilato draugai ir artimieji kviečiami dalyvauti.

• Audronė Butvydaitė (Audrey Butvay), spaudos pranešimu, yra didelė žmonė — J. P. Stevens & Co. — madų direktorė. Jos sėkmingą madų srityje veiklą aprašė New York News. Audronė taip pat dalyvauja ir lietuvių veikloje.

★ Roberto Kennedy žudikas arabas Sirhan prisiekusiųjų teisėjų pasmerkta mirti. Jo advokatai bandys gėbėti jo gyvybę, bet jeigu jų pastangos nebus vaisingos, tai Sirhan turės mirti dujų kameroje.

• M. Vaitkui pripažinta 1968 metų literatūros premija — \$1.000. Premija skirta už autoriaus knygą "Nepriklausomybės saulėje", kurią išleido knygų leidykla "Nida" Londone.

★Sėkmingai persodinta žmogui svetimą akis. Ši operacija buvo atlikta Houston Metodist ligoninėje ir užtruko tik 50 minučių. Tai sukėlė daug vilčių tiems nelaimingiesiems, kurie buvo visai akli. Dr. C. D. Moore, kuris vadovavo šiai operacijai, tačiau pareiškė, jog galutiniai rezultatai galės būti aiškėti tik po trejetos savaičių. Akis buvo paimta iš asmens, kuris neseniai mirė dėl smegenų vėžio.

Mirus brangiam tautiečiui

LIUDVIKUI RADECKUI

reikiame giliausią užuojautą mūsų kuopos nariams — žmonai Jėvai ir dukrai Emal, žentui Antanui ir anūkei Ritai — Gražuliams bei kitiems artimiesiems.

SLA 368 Kuopos Valdyba ir nariai.

Mirus

Prof. KONSTANTINUI AVIZONIUI

didžioje liūdesio valandoje reikiame nuoširdžiausią užuojautą žmonai Angelei, sesutei Birutei ir A. Blaževičiams, ir mūsų kuopos steigėjams bei šimtaprocentiniams nariams — jo broliui Dr. Vytautui, žmonai Valerijai, jų sūnui dr. Petrui ir žmonai Liudai bei jų dukrai Giedrei Šnipienai su vyru Romu ir kitiems artimiesiems.

SLA 368 Kuopos Valdyba ir nariai

MIRĖ PROF. K. AVIZONIS

Balandžio 20 d. 5 val. po pietų mirė prof. Konstantinas Avizonis, sulaukęs 60 metų amžiaus. Jis buvo gimęs 1909 m. sausio 17 d.

Prof. K. Avizonis buvo sūnus visiems lietuviams žinomam kovotojui už Lietuvos laisvę mokslininko prof. dr. Petro Avizonio ir jo žmonos Sofijos Gruzdytės. Ši šeima išaugino tris sūnus: Vytautą, Konstantiną, Joną ir dukrą Birutę, kuri, būdama Lietuvos pasiuntinybės inžinierio tarnautoja, ištėkėjo už Amerikos lietuvių Amerikos armijos kapitono Alekso Blaževičiaus.

Prof. P. Avizonio vyresnysis sūnus Vytautas baigė medicinos mokslus ir pasirinko tą pačią akių gydytojo specialybę, kaip ir jo tėvas. Jonas baigė inžinerijos mokslus, o Konstantinas — istorijos mokslus ir tapo šių mokslų profesoriumi.

Velionis K. Avizonis studijavo Kauno ir Berlyno universitetuose. Jis buvo Vilniaus universiteto istorijos mokslų docentas. Gyvendamas Vokietijoje, K. Avizonis dėstė Freiburgo ir Pinnburgo universitetuose.

Nuo pat atvykimo į Ameriką, 1949 metų, jis profesoriavo Elon Universitete, North Carolina, kur paskutiniu laiku jo vadovybėje dirbo dar 17 kitų profesorų. Taigi, būdamas imigrantas, buvo universiteto ir profesorų aukštai įvertintas, o lietuviškos požiūriu, kovoję už mūsų tautos laisvę, šiame universitete buvo nepažinomas.

Velionis paliko žmoną Angėlę, kuri taip pat dirba šio universiteto bibliotekoje, brolius, sesutę ir jų šeimas. Savo šeimos neturėjo.

Trečią dieną, balandžio 23 d. buvo palaidotas Elon Universiteto kapinėse, dalyvaujant artimiesiems, universiteto profesoriai ir studentams. Šis naujajai supiltas Universiteto kapinėse kapas ligiems laikams liudys, kad čia lisis ne vien gausios mokslininkas, bet ir taurūs lietuviai, kurie nepaprastai siejojo savo tautos likimu, iki baigę šios žemės kelionę.

Kun. P. Dagys

★ Indijoj sterilizuota (padaryta nevaisingais) daugiau penkių su puse milijonų žmonių. Tai įvykdyta pradėjant 1958 metais. Sterilizavimo tikslas — sumažinti staigų gyvenimo skaičiaus daugėjimą.

★ Iš New Yorko pastaraisiais laikais daug žmonių persikeldavo į miesto pakraščius, tikėdamiesi ramesnio gyvenimo. Bet dabar tie pirmiečiai tiek išaugo, kad nieku nesiskiria nuo didmiesčio centro, o patogumų turi kur kas mažiau. Todėl dabar pastebėta, jog bėgimas iš miesto centro jau liečiasi.

★ Japonijoje išbandytas raketine jėga varomas greičiausias pasaulyje traukinys, kuris į valandą gali nuvažiuoti 1400 mylių.

J. M. Tumavičienė, kuriai pagerbti banketas įvyks birželio 22 d. Bostone.

Hamilton, Canada

Hamiltono SLA 72 kuopa šaukia narių susirinkimą šių metų gegužės 10 dieną, šeštą dieną, 7 val. vakaro. Susirinkimas įvyks pas palankius kuopos narius p.p. Burdinavičius jų puošniame name, kuris yra 41 Park Row So.

PAVASARĖJANČIOMIS MICHIGANO EŽERO PAKRANTĖMIS

Pavasariui atžingsniavus, daugelis mūsų iš Chicago didmiesčio tvaiko stengiamės nors savaitgaliais iškelti į tolimesnę atvirą gamtą ir pasigrožėti ja, apsigaubiančia pavasario žavinguoju apdaru. Lietuviai daugumoje vyksta toliau į šiaurę gražiomis Michigan ežero pakrantėmis, kurios už Benton - Harbor, Mich., yra tikrai viliojančios, akį patraukiančios. Gelsvo smėlio kalvos, apaugę dalinai ar pilnai pušalėmis, eglaitėmis ir kitais medeliais, bus nuėmiami romantiškai. Pravažiavus South Haven į šiaurę 9 mylių pasieki Glenn vietovę, kurioje jau keičiasi lietuvių pastoviai graži įsikūrė. Vietovė graži, ramiai, du upeliai savo vandenį pro vešliai medžiais apaugusius krantus plukdo į didžiulį Michigan ežerą. Kadaise šios šalies buvę šeiminkai indėnai savo eikliaisius mustangais skrajojo, žuvis gaudė, medžiojo. Dabar čia lietuviai gyvena ir jiems sėslančio Michigan bango tų pačių ir slėpinę žilų amžių pasaką seka, kuri, deja, su trykstančių bangų pūslais dabar susijungia Lionės Juodytės, Pupų Dėdės Rozalutės bei kitų dainuotomis dainomis, melodijomis. Skardena lietuviška daina upele pakrantėmis, o berzeliai svyrnuonėliai savo šakelėmis lietuviškai dainai ritmingai priitaria.

Čia lietuviai turi vasarvietes, namus ir nuosavus žemus žemės plotus. Pensininkai ir tie, kurie nesurišti su darbais miestuose, čia galėtų apsigyventi. Nuomos nebrangios. Susisiektas greitkeliais labai patogus. Apylinkėje yra sodų ir daržų ūkiai, kurie pavasarį atrodo kaip pasakojė.

Neabejotina, kad ateityje Glenn, Mich., lietuvių kolonija pasipildys naujais tautiečiais, kurių dabartinieji labai laukia.

Lawrence, Mass. SLA 41 kuopos susirinkimas įvyks šeštą dieną, gegužės 10 d. 2 val. po pietų Lenkų Vėterų svetainėje, 23 Monmeth St., Lawrence, Mass. Visi nariai malonėkite dalyvauti ir užsimokėti duokles. Šis susirinkimas bus paskutinis prieš vasaros sezoną. Visus kviečia Valdyba.

Sekr. A. Yukno

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

ISMOKAMOS APDRAUDOS

Balandžio 26, 1969

KAZYS BALSUS, 124 kp., Hartford, Conn., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 8, 1928 m., mirė kovo 11, 1969 m. Apdrauda išmokėta velionies žmonai, Sophia Balskus.

JONAS MONTVILAS, 142 kp., New Haven, Conn., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 1, 1922 m., mirė balandžio 30, 1969 m. Apdrauda išmokėta velionies dukteriai, Martha Montvilus.

MOTIEJUS JUOZAITIS, 203 kp., Pittston, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 3, 1923 m., mirė balandžio 14, 1969 m. Apdrauda išmokėta velionies dukteriai, Rosetta Juozaitis - Shatinsky.

Viso \$ 1,050.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$ 39,671.00

ISMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

Helen I. Stankovich, 216 kp., Erie, Pa.
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$ 6,000.00

ISMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

Balandžio 26, 1969

L. Paulauskas, 173 kp., Lowell, Mass., sirgo 5 sav. 6 d. \$73.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$4,597.57

B.PIVARONIENĖ, SLA Sekretorė

REMKIM SLA FONDUS!

SLA turi keletą Fondų:

MOKSLEIVIŲ — telkti stipendijas jaunimui siekiančiam mokslui.
NASLIŲ IR NASLAICIŲ — padėti SLA nariams ir šeimoms, patekusioms į medžiaginius sunkumus.
TAUTISKŲ CENTŲ — kultūriniais ir tautiniams darbams finansuoti.

Taip pat veikia

SLA TAUTINĖ FONDACIJA — labdaros ir švietimo darbams palaikyti.

Susivienijimo kuopos ir apskritys parenkime tuos fondus savo aukomis, kad sutelktų daugiau lėšų, galėtų geriau atlikti Susivienijimo kilnius darbus.

SLA kuopos, apskritys ir nariai prašom! aukas siųsti:

Lithuanian Alliance of America

307 W. 30th Street New York, N. Y. 10001

Tel. VI 7-4499

SHALINS

(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven N. Y. 11421

Suteikiame garbingas laidotuves. Koplyčias suteikiame nemokamai visose miesto dalyse

F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: Chicagoje ir pirmiesiose metams \$16.00, pusei metų — \$8.50, trims mėnesiams — \$4.50, vieneriems — \$1.50. Kitose JAV vietose: metams — \$14.00, pusei metų — \$7.50, trims mėnesiams — \$4.00, vieneriems — \$1.50. Kanadoje: metams — \$18.00, pusei metų — \$10.00, vieneriems — \$2.10. Užsieniuose: metams — \$21.00, pusei metų — \$11.00, vieneriems — \$2.50.

NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį, arba Money Order tokiu adresu:

1739 S. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

Dirva

TAUTINĖS

MINTIES

LAIKRAŠTIS

Išleistas 1918

6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103

Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 2 kartus į savaitę:

Trečiądieniais ir penktadieniais

Prenumeratos kaina metams — \$13.00, pusei metų — \$7.00.

Susipažinimui — 2 savaites siunčiame nemokamai

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

KELEIVIS

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 61-sius metus. Jį vieni geria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?

Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinį Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 60 metų pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

Kelevis duoda ir teisinių patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$5.00.

Keleivio Administracijos gaunamas 1969 metų kalendorius, kaina \$1.00

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127